

Zo maar een Hollander

Zo maar een Hollander

Het waar gebeurde verhaal
van Willem A. Huf

Oscar J. Huf

Memoires van: Willem A. Huf,
geboren 22-12-1921, † 07-05-1997
Eerste papieren versie: 1982
Uitgetypt tot een leesbaar stuk door: Margret Huf
Eerste boekuitgave: februari 2024
Auteur: Oscar J. Huf
Coverontwerp: een foto van Willem op 27 jarige leeftijd
Redactie/vormgeving: Olga Huf-Catsburg
ISBN: 9789465011
© 2024 Oscar J. Huf

Voorwoord

Na het lezen van de handgeschreven memoires van mijn vader, wilde ik deze niet verloren laten gaan en heb ze uitgewerkt tot een aangrijpend verhaal over het leven van “Zo maar een Hollander”.

Het beschrijft een periode vanaf de jaren 1920 tot de jaren 1980 waarin de tweede Wereldoorlog een grote rol speelt.

Déze Holander, afgerost door NSB'ers, werd op transport gesteld naar Duitsland. Omdat hij trouw aan zijn Koningin was, kwam hij onder erbarmelijke omstandigheden terecht in Duitse gevangenissen. Later werd hij meer dood dan levend in een Dresdens ziekenhuis opgenomen; vluchtte uiteindelijk terug naar Nederland en moest daar onderduiken. Te voet op te kleine schoenen ging hij met een lege maag in de hongerwinter op zoek naar voedsel in het Oosten van het land; zijn vrouw en pasgeboren baby in het ongewisse achterlatend.

Begonnen als koetsier met paard en wagen, bewandelde hij daarna vele wegen in o.a. de groenten- en fruithandel om te eindigen als buschauffeur.

Inhoud

1	Jeugd.....	10
2	Mijn eerste baantjes	20
3	Het is oorlog.....	39
4	Duitsland	58
	Arbeitseinsatz	58
	Im Gefängnis	65
	Im Krankenhaus.....	79
5	Met ziekteverlof naar Nederland	84
6	De bevrijding.....	109
7	Een nieuwe fase breekt aan.....	116
8	Ondernemer af	132
9	Het leven gaat verder	141

1 Jeugd

Zondag 26 oktober 1980 , 's morgens 07.30 uur, is het moment dat ik aan mijn boek ga beginnen. Het heeft een half jaar geduurd voordat het zo ver kwam. Omdat ik een zeer enerverend leven heb gehad liet het idee om een boek te schrijven mij niet los.

Als zoon van een metselaar, genaamd Josef Petrus Franciscus Huf en mijn moeder Alida Cornelia Huf-Dicken, werd ik op 22 december 1921 om 04.00 uur 's morgens geboren en kreeg de namen Wilhelmus Arnoldus Huf.

Om even op deze geboorte terug te komen, de avond tevoren zijn mijn vader en moeder nog om acht uur 's avonds naar een bruiloft geweest en hebben daar zo'n beetje de hele avond en nacht de Veleta en de Weense wals gedanst. 's Nachts om 02.15 uur werd mijn moeder niet goed en werd direct door mijn vader en een aapjeskoetsier naar huis gebracht en drie kwartier later stond deze jongen op de wereld. Nou ja, 'stond' is wat al te optimistisch. De plaats waar dat gebeurde was in een hofjeswoning in de Ternootstraat, vlakbij de Schenkweg in Den Haag.

Van voor mijn achtste jaar weet ik mij niet veel te herinneren.

De eerste stomme streek vond plaats in de Stortenbekerstraat bij de bewaarschool, daar was een afdakje en ik zou daar wel even een halve straatsteen opgooien. Dat was dus geen goede worp want de steen haalde het niet en kwam terug op mijn hoofd. Dit veroorzaakte het eerste gaatje en als je nog nooit bloed gezien hebt dan denk je meteen dat je dood gaat. Enfin, voor straf moest ik de hele woensdagmiddag thuis blijven.

Naar de zaterdagmiddag keek ik altijd uit, ik ging dan met mijn vader en mijn broers Joop en Freek naar de markt op de Prinsengracht. Dit was voor ons altijd een feest. Op de markt werden door een man, die Poons heette, bananen per tak verkocht; hij had altijd veel publiek om zich heen staan en verkocht heel goed. Mijn vader had zijn vaste kooplui waar hij van

kocht. Zo gingen wij altijd naar een kleine Joodse koopman die scheermesjes verkocht; wat die man een publiek trok, vijf á zes rijen dik stond het, het duurde wel drie kwartier voordat wij in de eerste rij stonden en aan lachen geen gebrek. Wat die man allemaal uitkraamde; dit was een geboren artiest!

Je had in die tijd veel spiritus drinkers, dat waren Haagse clochards, 's avonds kon je ze vinden op het Malieveld. Daar bleven ze 's nachts met één of twee lege flessen naast zich om daarna op een bankje hun roes uit te slapen. Deze lui kwamen ook wel op de markt en liepen dan met een baard van vier dagen; ook zij kwamen naar deze koopman kijken, die altijd een stoel bij zich had en zo'n zwerver dan naar zich toe riep om hem te vragen of hij snel een dubbeltje wilde verdienen. Meestal wilde die dat wel; een fles spiritus was in aanschaf niet zo duur en kwam altijd van pas. Het lijdend voorwerp voor het vermaak vroeg dan aan hem: 'Wat moet ik voor dat dubbeltje doen?' Waarop deze zei: 'Hier op deze stoel komen zitten. Ik wil aan Jan Publiek laten zien hoe goed mijn scheermesjes en scheerzeep zijn'. 'En nu kiezen joh; ik heb niet de hele dag de tijd, dus als je potverdomme niet gauw komt, pik ik een ander', riep de scheermesjesverkoper op een gegeven moment en sleurde de landloper met een zwaai op de stoel en gebod hem, in zijn eigen belang, stil te blijven zitten. Die was ook niet gek en zei: 'Eerst mijn dubbeltje'. 'Vertrouw je mij soms niet', zei de koopman, 'wél hier heb je een stuiver en als je klaar bent krijg je de andere stuiver'. Echter de zwerver vertrouwde het nog niet erg en had zijn stuiver reeds in zijn sjofele jas laten glijden. Toen kwam de koopman naar mij toe en zei: 'hier houdt die stuiver vast en denk erom niet weglopen, want ik hou je in de gaten'.

Eindelijk ging het gebeuren; hij pakte de kwast, een beetje water en een witte ronde doos waar de scheerzeep in zat en begon de zwerver in te zepen. Het was een lieve lust om te zien; de witte vlokken vlogen, onder groot gelach van het publiek, overal in het

rond. Na ongeveer vijf minuten, waarin hij veel moppen vertelde, was de inzeping klaar; zo nu ging het gebeuren! De zwerver zat doodstil op de stoel met zijn hoed nog op zijn hoofd. Na precies één kant van zijn gezicht glad te hebben geschoren pakte de barbier de hoed van het slachtoffer en riep; 'Zo kan ik je niet goed scheren' en gooide de hoed in het publiek. De zwerver met zijn half geschoren gezicht sprong op en riep: 'mijn hoed, mijn hoed!' Eén van de omstanders gaf de hoed terug. De koopman zei: 'je kunt nu wel gaan', waarna de zwerver hem aanstaarde en zei: 'je kunt me toch zo met een half geschoren gezicht niet laten gaan?' 'Ik vind een stuiver genoeg,' zei de koopman. 'Als je naar de kapper was gegaan had je vijf cent moeten betalen, dus wat wil je, zo gaan of ga je akkoord?' Nu kwam de koopman naar mij toe en zei: 'Kom op met die stuiver' en ik gaf hem de stuiver terug. Hij zei: 'Hier heb je twee cent voor je spaarpot' en tegen de zwerver zei hij: 'Wat doe je met die andere helft; er ook af of niet?' 'Natuurlijk,' zei hij en ging weer zitten,; het was toen zo gebeurd.

Met een handdoek veegde hij de zeepresten van zijn gezicht en de verkoop kon beginnen, nadat hij de omstanders eerst het gezicht van de man had laten betasten om de kwaliteit van het mesje te controleren.

Er was inmiddels zoveel publiek toegestroomd dat de hele markt verstopt raakte. De verkoop ging heel snel; 'hier pak aan' en voor je het wist had deze slimme koopman al een pakje scheermesjes in je handen gefrommeld. Zo'n koopman als deze heb ik nooit meer gezien!

Een paar weken later hebben ze hem naar het einde van de markt verplaatst omdat hij daar meer ruimte had.

Wat was de markt in die dagen gezellig; iedere week beleefde je weer wat anders. Naderhand werd de markt verplaatst naar de Herman Costerstraat en die is nooit zo gezellig geworden als op de Prinsengracht.

Op een goede dag kwam mijn vader thuis met het idee: 'hoe zouden jullie het vinden als we in Scheveningen gingen wonen?' Mijn moeder leek het maar niets; mijn broers en ik vonden het prachtig idee. Maar ja, zover was het nog niet. Mijn vader werkte als metselaar in Scheveningen aan een blok huizen in de Kompasstraat. Zijn baas had gezegd: 'als het klaar is dan heeft mijn personeel de eerste keus om een huis te huren.' Daar zouden zeker nog zes weken overheen gaan. Inmiddels werd er weer een nieuw broertje geboren, met de naam Albert, ik was niet meer de jongste van het gezin en zo'n geboorte bracht nogal wat drukte met zich mee.

Mijn vader zei op een zondag: 'Gaan jullie met z'n drieën, Joop, Freek en ik, alvast maar een kijkje in de Kompasstraat nemen of jullie daar willen wonen.'

Mijn oudste broer Joop kreeg drie dubbeltjes mee voor tramlijn 11. Deze reed door de Kompasstraat; we moesten dan uitkijken naar een nieuw blok huizen aan de linkerkant. Nu dat hadden wij gauw gevonden en wij waren gewoon verrukt van wat wij zagen. We konden zelfs vanaf het nieuwe huizenblok een stukje zee zien. Die dag was het mooi weer en met z'n drieën gingen we naar het strand. Een paar uur later hadden we het zo warm gekregen dat we trek in een ijsje hadden gekregen.

Er was nog vijftien cent over voor de terugreis met de tram, dus stelde ik voor om voor die centen ijs te kopen en lopend de weg naar huis af te leggen. Zo gezegd, zo gedaan. Het werd eerst een ijsje van drie cent en een uur later één van twee centen. Eindelijk begonnen we aan de terugreis over de Scheveningseweg om te eindigen in de Stortenbekerstraat waar wij drie kwartier te laat voor het eten aankwamen. Voor straf mochten wij 's avonds niet meer buiten spelen.

Een paar weken later had mijn moeder toch maar besloten om naar de Kompasstraat te verhuizen. Dit kwam vooral door aandringen van ons en onze vader die zei: 'dan zit je met de

kinderen vlakbij het strand'. Nu dat sprak haar wel aan, dan konden ze daar lekker ravotten en uitrazen.

Wel moesten wij naar een nieuwe school op de Kerklaan en vonden dat fantastisch; er zaten ook meisjes in de klas!

Al gauw had ik een paar vrienden gemaakt, Piet Dominicus en Gerrit van Bleyswijk. Wij drieën vonden een paar meisjes ook erg leuk o.a. Katrientje Stok en Truus van Rijn. In ieder geval was het veel leuker dan in Den Haag; en er viel veel meer te beleven.

Van Piet had ik gehoord dat je 's morgens aan de haven verse vis kon kopen als de schokkertjes (vissersbootjes), die 's nachts gevestigd hadden, de haven kwamen binnen lopen om de gevangen vis te lossen. Dat ging per mand; er werden dan hoopjes van vier-vijf kilo gemaakt. De schar en de schol klepperden dat het een lieve lust was; zij leefden nog, dus verser kon niet. Aan de schipper van zo'n schokkertje vroeg ik: 'wat kost zo'n hoopje '? Het antwoord luidde: 'dertig cent', hetgeen zeker niet duur was, want een andere schipper had vijfendertig cent gevraagd. Ik had een kwartje en een jute zak van huis meegekregen en vertelde dat aan de schipper. Deze zei: 'Schiet maar op' en ik kreeg het hoopje vis voor een kwartje. In die tijd hebben wij veel vis gegeten waardoor ik aardig dik en flink bid-wijs werd.

Zo had je in de Vuurbaakstraat , vlakbij de vuurtoren, een rokerij waar je bokking kon kopen, maar ook koppelaartjes, dat waren bokkingen zonder kop. Die hadden bij het afhalen van de stok hun nek gebroken en omdat ze dat geen gezicht vonden werden die niet in kistjes verpakt. Van die koppelaartjes kreeg je er 12 á 13 voor je dubbeltje.

Ja, vermaak was er voldoende; altijd iets te beleven.

Als het stormde gingen Piet en ik naar het strand waar de zee tegen de boulevard aan sloeg. Piet had een leuk spelletje bedacht waarvan achteraf bleek dat het levensgevaarlijk was. Bij storm en heel hoog water zei hij: 'nu gaan we van de ene trap naar de andere hardlopen.' Zo gezegd, zo gedaan en we wachtten dan nog

even tot de zee terug week. 'Ja, nu!, zei hij en weg renden wij heel hard over het strand; zowat op de helft kwam er een enorme golf aan die ons tegen de boulevardmuur aan sloeg. Wij grepen ons snel beet aan de blauwe stenen van de muur en hebben gewoon geluk gehad dat wij niet door de zee werden meegesleurd. Geen van ons tweeën kon zwemmen! Drijfnat zijn wij schoorvoetend naar huis gegaan waar wij door ons beider moeder op een flink pak slaag werden getraakteerd.

Op school wilde het ook niet zo vlotten; zin om te leren heb ik nooit gehad. Naast mij in de schoolbank zat Gerrit Bleyswijk; wij waren toen nog niet zo bijdehand. We hadden met elkaar afgesproken dat de ene dag hij de sommen zou maken en de andere dag ik. Die ongein duurde niet lang. De meester gaf ons schrift terug en onder het gemaakte werk stond 'jullie hebben weer van elkaar afgekeken'; wij werden dus apart gezet. Op zekere dag moest ik een opstel maken dat als een proefwerk beoordeeld zou worden. Geen idee hoe ik dat moest doen en vroeg het aan de meester. 'Nu, je hebt toch wel eens wat meegemaakt met je vader of moeder; wel eens uit geweest; iets met je broers beleefd. Nou daar maak je dan een verhaal van.

' Oh, als dat alles is en begon aan mijn opstel over 'dat we een dagje uit geweest waren en wat wij die dag beleefd hadden.' Maar ja, ik begon steeds met "en toen, en toen, en toen en toen." De volgende dag was ik razend benieuwd welk cijfer mijn opstel van de meester zou krijgen. En ja hoor daar kwam de meester met de schriften aan; ik sloeg gespannen mijn schrift open en wat denk je dat eronder stond? Een dikke vette NUL. Wat een afknapper; ik had nog wel zo mijn best gedaan.

Razendsnel zette ik mij daar overheen zodra ik een plannetje bedacht had. De volgende dag zouden wij, Gerrit en ik, wraak nemen! Ook hij had geen mooi cijfer, al was hij wel iets beter dan ik. Tussen de middag gingen wij naar de haven, alle twee gewapend met een touwtje. Daar stonden cementen afvalbakken met visafval waar we een mooie schelviskop uit haalden. Die

bonden we vast aan het touwtje, gingen bij een havenvlonder staan, lieten de schelviskop in het zeewater zakken en jawel we hadden na een minuutje al beet. Bij mij zaten er drie krabben aan waar ik de scharen vanaf haalde. In twintig minuten tijd hadden wij onze broek- en jaszakken vol en gingen weer naar school; de pauze was voorbij. De les was weer net begonnen en meester Pietersen stond op het schoolbord te schrijven. Snel gooiden wij de inhoud van onze zakken op de grond waarna de krabben in de klas op pad gingen.

Twee banken voor mij zat Wiesje Govaerts en zij zag ineens die krabben over de grond lopen. De hel barstte los; alle meisjes gilden en de daders waren zo gevonden. Wij moesten alle krabben weer vangen en buiten zetten, daarna werden we voor straf de klas uitgestuurd om op de gang te gaan staan. Omdat wij daar nogal lol hadden moest ik naar de jongens wc en Gerrit moest op de gang blijven. Dat houdt natuurlijk geen mens lang vol en zeker geen kwajongens, dus kwam Gerrit weer een praatje maken bij mij in de wc.

Opeens zag ik de klasdeur opengaan waaruit Katrientje Stok kwam; zij moest naar de wc. Er kwam alweer een leuk plannetje bij mij op. De meisjes wc was direct naast de jongens wc, waar wij in zaten en bovenin zat een open raam.

Ik zei: 'Gerrit, doe jij je handen vouwen, hij was de langste van ons twee, waarna ik op zijn handen ging staan om zo tot boven bij het open raam te komen. Ik stak mijn hoofd erdoor en riep 'Katrientje!' Nog nooit heb ik iemand zó zien schrikken. Ze keek eerst om haar heen en toen naar boven, daar zag ze mijn lachende bolus door het raam.

Nou, dát heb ik geweten. De hoofdmeester Gusenhove keek net vanuit zijn klas naar de gang en zag mij op het moment suprême door het open raam in de meisjes wc kijken. Van schrik donderde ik naar beneden waarna ik door de hoofdmeester niet bepaald zachtzinnig bij mijn oor gepakt werd en ik in zijn klas op mijn knieën moest gaan zitten met mijn armen in de hoogte. Na een

kwartiertje werden mijn armen wel wat zwaar en liet ik ze een stukje zakken. Rats, de liniaal van de hoofdmeester trof mijn handen zodat ze weer snel in de oude stand stonden. Na vieren, toen de school uitging, moest ik nablijven en kreeg als toetje 200 strafregels mee naar huis. Die avond was ik weer zoet.

Mijn broer Freek had ook een schoolvriend, geen idee hoe die van zijn achternaam heette, maar hij werd door ons 'Knak' genoemd, afkorting van knakworst. Zijn vader had een knakworstenfabriekje in de Marcelisstraat. In hun vrije tijd maakten mijn broer en zijn vriend Knak een zeepkistenkar. Het werd een pracht stukje werk dat na drie weken klaar en keurig geschilderd was.

Op een woensdagmiddag, wanneer wij geen school hadden, gingen wij met z'n drieën naar het Scheveningse Bos. Van huis mocht ik niet mee, maar na veel geharrewar kreeg ik toch mijn zin. Bij Belvédère, een hoge heuvel in het bos, zou Knak de eerste proefrit met de zeepkist maken. Mijn broer en ik gaven hem een duwtje en hup daar ging hij. Vanaf de heuvel keken wij hem na; prachtig ging het. De volgende rit was voor mijn broer Freek, enfin zo ging het door en alles bleef prima gaan totdat ik een keertje mocht.

Ik ging zitten, nam het touw om te sturen in mijn handen en rrrrrt daar ging ik. Bijna beneden bedacht ik mij en nam een andere afslag dan Freek en Knak; niet rechtuit, maar met volle snelheid om het pad linksaf in te schieten. Het touw trok ik naar links, maar door de hoge snelheid liep dat niet helemaal volgens plan en roetsjte ik regelrecht op een dikke boom af. Bam, daar lag ik zes meter verder met een total losse zeepkistenkar. Helemaal versuft zag ik die twee naar beneden komen rennen. Wat er in hun omgving weet ik niet; ze lieten het wrak achter, liepen naar huis en ik mocht nooit meer met hun mee.

Precies één jaar hebben we op Scheveningen gewoond, toen we weer verhuisden naar de Stortenbekerstraat; alleen nu meer vooraan bij de Bockstraat, boven het pakhuis van Langelaan, de melkboer.

Met vrienden wilde het hier niet echt vlotten; dat was in Scheveningen stukken beter, maar met Koos Langelaan, de zoon van de melkboer, kon ik het goed vinden. Ik mocht altijd met hem meerijden met hun paard en wagen als ik hem in zijn wijk hielp.

's Middags na schooltijd ging ik ook mee melk wegbrengen naar bakker Zaat in de Binckhorststraat; dat was nog een hele trip naar het Bezuidenhout. Bij terugkomst mocht ik het paard uitspannen en naar het land bij de Moerweg brengen; ik boven op het paard en Koos op de fiets erachter. Meestal ging dat prima, maar op een dag duvelde ik eraf; het paard zag zijn weiland, maakte de gekste capriolen en was niet meer te houden. Gelukkig heb ik, behalve de schrik, er niets aan overgehouden.

Op zondag gingen wij naar de Marthakerk op de Hoefkade. Alle kinderen moesten bovenin de kerk zitten waar wij een prachtig uitzicht hadden op al die kalende mannen waarvan hun schedel door ons (meestal alleen ik) getrakteerd werd op een mooi hard propje papier; een boze blik van hun naar boven was dan het gevolg. De ordebewaker zei tegen mij dat ik de volgende week voor straf niet naar de kerk mocht komen. Thuis had ik natuurlijk niets verteld en ging de andere week zondag zogenaamd naar de kerk. Uiteindelijk ging ik wel maar pas onder de preek en kon daardoor eens rustig kijken wat er achter een bepaalde deur verscholen zat. Jottem, de touwen van de kerkklok; ik klom erin om zodoende de klok in beweging te krijgen en ja hoor, de eerste BAM weerklonk door de kerk. Ik liet mij nog een keer naar boven gaan, liet het touw los en vloog nog net op tijd de kerk uit met de koster op mijn hielen. Nadien heb ik mij weer netjes gedragen.

Een paar weken later, het was inmiddels winter, zouden we groot feest hebben op onze school, pastoor Jansen vierde zijn vijftienvijftig jarig priesterschap. 's Morgens in nette kleren naar school, met nog een dik uur de tijd voordat de viering zou beginnen, Dus wij op weg naar het water, waar nu de Marktweg is, daar was het al ijs geworden; dat moest uitgeprobeerd worden! Met zeven jongens van school gingen wij 'buigertjes' maken; dat is heel snel achter elkaar aan lopen over het dunne ijs.

Het ijs bleef buigen en ternauwernood heel, maar er kwamen wel grote witte barsten in. 'Nu jongens nog één keer,' riep ik en dat heb ik geweten. Met een flinke krak zakte ik door het ijs dat niet bepaald warm te noemen was. Wat nu te doen? Even verderop was een brouwerij waar allemaal binten hout lagen, daar heb ik mijn kleren uitgetrokken, uitgewrongen en op die binten te drogen gelegd totdat er een man naar mij toe kwam en zei: 'Wil jij wel eens gauw naar huis gaan, moet je ziek worden?' Ik naar huis waar ik, zoals ik al vreesde, een flink pak slaag kreeg. 'Heeft u droge kleren voor mij?', vroeg ik aan mijn moeder, 'want de viering op school begint om tien uur.' Zo gemakkelijk ging dat in die tijd nu ook weer niet; mijn moeder had geen droge kleren voor mij.

Ze zei: 'ik heb alleen nog een lange onderbroek van je vader, dan moet je daar de pijpen van maar oprollen.' Zo gezegd, zo gedaan, ik aan het rollen, goed hoog, want mijn korte bovenbroek moest er over heen. Inmiddels was het vijf voor tien en vloog ik de deur uit mijn rollen stijf vasthoudend en kwam gelukkig precies op tijd de school in. Het werd een prachtig feest en na afloop kregen we nog een griezelfilm te zien. Deze was zo spannend geweest dat, toen we de zaal verlieten, ik helemaal mijn lange opgerolde onderbroek vergeten was vast te houden. De eerste pijp hing al tot grote hilariteit van de overige schooljeugd op mijn schoen. Snel probeerde ik de onderbroek weer op te rollen en onder mijn bovenbroek te stoppen maar kreeg daar niet de kans toe.